

LGBTİQ'NUN AÇIKLANMASI: CİNSİYET, CİNSELLİK

Turkish | Türkçe

L **G** **B** **T** **I** **Q**

Lezbiyen Gey Biseksüel Trans İnterseks Kuir

LGBTİQ, çeşitli cinsellikleri, cinsiyetleri ve cinsiyet özelliklerini kucaklamak için kapsayıcı bir kısaltma olarak kullanılır. LGBTİQ'nun anlamı sürekli gelişiyor ve farklı insanlar için farklı şeyler ifade edebiliyor. Temel kavramları anlamak, LGBTİ+ topluluğuna iyi bir müttefik olmak için önemlidir.

CİNSİYET

Bir kişinin içsel benlik duygusu, **kendilerini anlama, ifade etme veya tanımlama** şeklindedir. En yaygın cinsiyetler kadın/kız ve erkek/oğlandır, ancak başka cinsiyetler de vardır. Bazı insanlar bir ortamda bir cinsiyet ve başka bir ortamda farklı bir cinsiyet olarak tanımlanabilir ve bazı kişilerin cinsiyet kimlikleri zamanla değişebilir.

- > **Natrans (doğum cinsiyeti):** Bir kişinin kişisel kimlik ve cinsiyet duygusu, genellikle doğumda atandıkları cinsiyetle (yani kız veya erkek) ilişkili olanlarla uyumludur.
- > **İkili olmayan cinsiyet / cinsiyet kuir:** genellikle doğumda atanan cinsiyete dayanan kesinlikle oğlan/erkek veya kız/kadın ikilisinin (yani, biri veya diğeri) reddedilmesine dayanan cinsiyet kimliklerinin ve ifadelerinin bir spektrumu (veya aralığı).
- > **Transseksüel:** ya da bugünlerde sadece 'Trans' olarak adlandırılıyor. Bu, bir kişinin cinsiyetinin, genellikle (veya en yaygın olarak) doğumda atanan cinsiyetle uyuşmamasıdır. Trans bireyler hormon alabilir veya **almayabilir** ve fiziksel olarak başka bir cinsiyete geçiren ameliyatlara isteyebilir veya **istemeyebilirler**.
- > **Cinsiyetsiz:** Bir kişinin herhangi bir cinsiyetle özdeşleşmeyip, kendini cinsiyetsiz olarak tanımlaması

CİNSELLİK

İnsanları genellikle **erkek veya kadın** olarak tanımlayan biyolojik özellikler. Bunlara kromozomlar, hormonlar veya fiziksel anatomi dahildir.

- > **İnterseks:** Bazı insanlar, genellikle erkek veya kadın kategorilerine uyduğu düşünülen şeylerle uyuşmayan biyolojik özelliklere sahip olabilir. Bu kişiler kendilerini interseks olarak veya interseks varyasyonuna sahip olarak adlandırabilir.

LGB

Cinsellikler

T

Cinsiyetler

I

Cinsellik

KUİR

Farklı insanlar için birçok anlamı vardır, ancak en yaygın olarak, genellikle heteroseksüel veya natrans olmayan insanlar, farklı bir cinsellik veya cinsiyet kimliği veya deneyimi olan insanları tanımlamak için bir şemsiye terim olarak kullanılır.

CİNSELLİK / CİNSEL YÖNELİM

Cinsellik / cinsel yönelim: Bir kişinin cinsellik veya cinsiyetine dayanarak başka bir kişiye **cinsel veya duygusal ilgisini** tanımlar.

- > **Heteroseksüel / Eşcinsel olmayan:** Farklı cinsellik veya cinsiyetten kişilere ilgi duyan kişi.
- > **Lezbiyen ve Gey:** Aynı cinsellik veya cinsiyetten kişilere ilgi duyan.
- > **Biseksüel:** Hem aynı hem de farklı cinsellik veya cinsiyetten kişilere ilgi duyan kişi.
- > **Aseksüel:** Başkalarına cinsel ilgi eksikliği yaşayan veya ilgisi hiç olmayan biri.
- > **Panseksüel:** diğer insanlara cinsellikleri veya cinsiyetlerine bağlı olmaksızın cinsel veya duygusal olarak ilgi duyan biri.

CİNSİYET İFADESİ

Bir kişinin cinsiyetini ifade etme ve dünyadaki başkaları tarafından yorumlanma şekli. Örneğin, bir kişi kendisini eylem, giysi veya tarz yoluyla, genellikle erkeksi, kadınsı veya arada bir yerde düşünülen şekillerde ifade edebilir.

BİR LGBTİQ MÜTTEFİKİ NASIL OLUNUR

MÜTTEFİK NEDİR?

Müttefik, kendi toplumu dışındaki bir topluma eşit muamele edilmesini destekleyen ve teşvik eden kişidir¹. Konumlarının destekleyici bir rol olduğunu unutmadan bu toplumla güçlü bağlar geliştirirler. LGBTİQ bireylere müttefik olmak devam eden bir süreçtir.

Aşağıdakiler, daha iyi bir müttefik olmak için çalışırken kullanabileceğiniz 5 ipucudur:

1

VARSAYIMLARDA BULUNMAYIN

Birinin cinsiyeti, veya cinselliği hakkında varsayımlarda bulunmayın. Herkesin heteroseksüel (eşcinsel olmayan) ya da bir kadın ya da erkek olduğunu varsaymayın. Tanımadığınız gruplara veya kişilere atıfta bulunurken her zaman cinsiyetten bağımsız bir dil ve "eş" terimini kullanın¹.

(İngilizce konuşurken) insanların cinsiyet zamirlerini varsaymayın (yani, he/him, she/her, they/them). Birinin hangi zamirleri kullandığından emin değilseniz, sormaktan ve sonra bu zamiri kullanmaktan korkmayın ve başkalarını da bunu yapmaya teşvik edin. Bir hata yaparsanız sorun değil – sadece düzelttiğinizden emin olun ve doğru terimleri kullanmaya alışın².

2

KENDİ ZAMİRLERİNİZİ PAYLAŞIN

Kendiniz için kullanılmasını istediğiniz zamiri belirtin ve bunu neden yaptığınızı açıklayın. Bunu e-posta imzanızda ve/veya bir toplantının başlangıcında ya da biriyle yaptığınız konuşmanın başında yapabilirsiniz.

Zamirinizi belirterek, insanları da kendi zamirlerini belirtmeye davet etmiş ve aynı zamanda herkesi bunun yaygın bir uygulama olduğu konusunda uyarmış olursunuz. Bu, insanlara kullanmayı seçebilecekleri başka zamir olduğunu ve doğru olanları kullanmaya dikkat etmelerini hatırlatır.

3

LGBTİQ TOPLUMU HAKKINDA BİLGİ EDİNİN VE LGBTİQ'YA KULAK VERİN VE DUYDUĞUNUZU PAYLAŞIN

Müttefik yolculuğunuzun başındaysanız, biraz araştırma yapmayı düşünün. LGBTİQ'nun ne anlama geldiğini öğrenin, cinsiyet, ve cinsellik arasındaki farkı anlayın ve toplum için önemli olan konular hakkında bilgi edinin.

LGBTİQ bireylerin deneyimlerine açık fikir ve yürekle kulak verin ve onlara konuşabilecekleri bir ortam sağlayın. Kitap ve diğer yayınları okuyun, dijital kayıt (podcast) dinleyin ve LGBTİQ bireyler tarafından işletilen işyerlerini veya internet sitelerini ziyaret edin¹. İster sosyal medyada, ister bir etkinlikte bir LGBTİQ konuşmacı organize ederek LGBTİQ seslenişlerini paylaşın.

4

SAYGISIZLIĞA HOŞGÖRÜ GÖSTERMEYİN²

Kendinizi güvende hissediyorsanız, LGBTİQ toplumu hakkında yapılan olumsuz veya bilgisiz yorumlar ve klişelere karşı sesinizi yükseltin. Kişiyi kullandıkları dilin neden saldırgan olduğunu saygıyla açıklayın. Sonra da, sizce uygunsa, daha derinlemesine öğrenmeleri için o kişiye bazı kaynaklar sağlayabilirsiniz².

Klişeler, LGBTİQ bireylerin ortaya çıkmak veya görünür olmak için kendilerini güvensiz hissettikleri bir ortam yaratmaya katkıda bulunur. Klişelere meydan okuyan ve katılımı teşvik eden konuşmalar yapmak ve çeşitliliği kutlamak, toplumumuzdaki olumlu değişimi desteklemede önemlidir.

5

GÖRÜNÜR OLUN VE LGBTİQ TOPLUMUNU DESTEKLEYİN, ANCAK KENDİLERİ HAKKINDAKİ KONUŞMALARINI LGBTİQ BİREYLERİNİN YAPMASINA İZİN VERİN³

Onur yürüyüşleri gibi etkinliklere katılarak, afişler asarak ve işyerinizle ve/veya toplum grubunuzla kaynakları paylaşarak LGBTİQ toplumunu destekleyin.

Bununla birlikte, yaşanan deneyimler hakkındaki konuşmaların her zaman LGBTİQ bireylerin kendileri tarafından yapılmasına izin verdiğinizden emin olun, çünkü bu konuda uzman onlardır.

1 <https://about.unimelb.edu.au/news-resources/pride-in-action-ally-network/how-to-be-a-good-LGBTIQ-ally>

2 <https://www.minus18.org.au/articles/how-to-be-a-trans-ally>

3 <https://au.reachout.com/articles/what-is-an-lgbtqia-ally-and-how-can-i-be-a-good-one>

